

Prenex normalform

- En formel er i ***prenex normalform*** hvis den kan skrives som en streng av kvantorer etterfulgt av en kvantorfri del.
- Disse to delene omtales henholdsvis som **kvantor-prefikset** og **matriks**.

$$\forall v \exists w \exists x \forall y \exists z ((P(x) \rightarrow P(y)) \rightarrow (R(x,w) \rightarrow R(v,z) \wedge P(y)))$$

Prenex disjunktiv normalform

- En formel er i ***prenex disjunktiv normalform*** hvis den er i prenex normalform, med matriks i disjunktiv normalform.

$$\forall v \exists w \exists x \forall y \exists z ((P(x) \wedge \neg P(y)) \vee \neg R(x,w) \vee (R(v,z) \wedge P(y)))$$

Prenex konjunktiv normalform

En formel er i ***prenex konjunktiv normalform*** hvis den er i prenex normalform, med matriks i konjunktiv normalform.

$$\forall v \exists w \exists x \forall y \exists z ((P(x) \vee \neg R(x,w) \vee R(v,z)) \wedge \\ (P(x) \vee \neg R(x,w) \vee P(y)) \wedge \\ (\neg P(y) \vee \neg R(x,w) \vee R(v,z)))$$

Omskriving til prenex normalform

Hvilken som helst formel kan skrives om til en ekvivalent formel i prenex normalform.

Dette går i to trinn – først skriver vi om til en kvantor-standardisert formel:

Kvantor-standardisert

En formel er ***kvantor-standardisert*** hvis

- den ikke inneholder to kvantorer for samme variabel, og dessuten
- hvis den inneholder frie forekomster av en variabel, da inneholder den ikke kvantorer for samme variabel.

(Altså ingen “gjenbruk” av variabler.)

Gjenbruk elimineres ved omdøping av variabler.

Omdøping av variabler

$$\forall x A \equiv \forall y A(x/y)$$

$$\exists x A \equiv \exists y A(x/y)$$

når y ikke forekommer (verken fri eller bundet) i A

Ved gjentatt bruk av dette kan vi skrive om en hvilken som helst formel til en kvantor-standardisert formel.

Omskriving til prenex normalform

Etter omskrining til kvantor-standardisert form, er neste trinn å flytte alle kvantorer ut.

Dette krever en del ekvivalenser.

Repetisjon: To viktige ekvivalenser

$$A \wedge (\exists x B) \equiv \exists x (A \wedge B)$$

$$A \vee (\forall x B) \equiv \forall x (A \vee B)$$

... og dermed selvfølgelig også

$$(\exists x B) \wedge A \equiv \exists x (B \wedge A)$$

$$(\forall x B) \vee A \equiv \forall x (B \vee A)$$

(når A ikke inneholder frie forekomster av x)

P.S.: Husk at Kvantorene har høy presedens!

Tilsvarende:

$$A \vee \exists x B \equiv \exists x (A \vee B)$$

$$A \wedge \forall x B \equiv \forall x (A \wedge B)$$

... og

$$\exists x B \vee A \equiv \exists x (B \vee A)$$

$$\forall x B \wedge A \equiv \forall x (B \wedge A)$$

(når A ikke inneholder frie forekomster av x)

Dessuten:

$$\neg \exists x B \equiv \forall x \neg B$$

$$\neg \forall x B \equiv \exists x \neg B$$

... som kombinert med ekvivalensene for \forall foran gir

$$(\exists x B) \rightarrow A \equiv \forall x (B \rightarrow A)$$

$$(\forall x B) \rightarrow A \equiv \exists x (B \rightarrow A)$$

$$A \rightarrow \exists x B \equiv \exists x (A \rightarrow B)$$

$$A \rightarrow \forall x B \equiv \forall x (A \rightarrow B)$$

(når A ikke inneholder frie forekomster av x)

Og kvantorene har
altså høy presenbens.

Eksempel

$$\exists x P(x) \rightarrow \forall x P(x)$$

Skrives først om til en kvantor-standardisert formel: _

$$\exists x P(x) \rightarrow \forall y P(y)$$

Deretter flyttes de to kvantorene ut:

$$\forall x (P(x) \rightarrow \forall y P(y))$$

$$\forall x \forall y (P(x) \rightarrow P(y))$$